

A P E L

ws. Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej w Województwie Podkarpackim

Wobec zbliżającej się setnej rocznicy odzyskania wolności i restytucji państwa polskiego, świadomi dziejowego charakteru wydarzeń z roku 1918, przygotowując się do jubileuszowych obchodów upamiętnienia wydarzeń i osób związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości, zachęcamy mieszkańców Podkarpacia do aktywnego współdziałania w przygotowaniu uroczystości rocznicowych na terenie województwa podkarpackiego.

Daty rozbiorów dawnej Rzeczypospolitej (1772, 1793, 1795) to trudny czas dla Narodu Polskiego. Polska przez prawie półtora wieku była administrowana przez obce władze, prowadzące agresywną politykę wynaradawiania. W następstwie tych działań Rzeczpospolita przestała istnieć na mapie Europy, a rozwój duchowy i ekonomiczny Polaków uległ drastycznemu zahamowaniu.

11 listopada 1918 r. to bardzo ważna data w polskiej historii, choć nie jedyna, która daje świadomość złożonych i burzliwych losów naszej Ojczyzny. Podpisany tego dnia układ rozejmowy kończący I wojnę światową, przyniósł naszemu Narodowi od dawna oczekiwane wyzwolenie. Jak pisał Jan Paweł II: *Ten akt dziejowej sprawiedliwości nie był tylko skutkiem sprzyjającej sytuacji politycznej w ówczesnej Europie, ale był owocem wytrwałego dążenia całego narodu do zachowania tożsamości i duchowej wolności (...)* Odzyskanie niepodległości było efektem licznych zabiegów dyplomatycznych, waleczności polskich żołnierzy, determinacji mężów stanu i umiłowania wolności przez polskich obywateli. Na rzecz wolnej Ojczyzny wielu synów polskiej ziemi poświęciło osobiste talenty, siły, pracę oraz zapłaciło najwyższą cenę, przelewając krew i oddając życie za wolność Polski. Wszystkie te wysiłki przodkowie nasi opierali na sile patriotycznych ideałów i Wiary Ojców. Były one oparciem również wtedy,

gdy po odzyskaniu niepodległości trzeba było szukać jedności pomimo różnic, aby wspólnymi siłami odbudowywać państwo i bronić, przy udziale Opatrzności, jego granic.

Osamotnione, nękanie i osłabiane polskie społeczeństwo, dokonało rzeczy niezwykłej. Utworzono silną armię, zbudowano od podstaw administrację i uchwalono demokratyczną konstytucję. Siła Narodu Polskiego objawiła się wówczas w konstruktywnym wysiłku na rzecz odbudowy państwa.

11 listopada nie od razu stał się świętem państwowym. Takim ogłoszono go ustawą z 23 kwietnia w 1937 r. o Świącie Niepodległości (Dz. U. poz. 255). Odpowiednie miejsce w społecznej świadomości 11 listopada odzyskał dopiero w momencie ponownego, masowego zrywu Polaków do wolności, jakim była działalność w latach 1980-81 NSZZ „Solidarność”. Pozwoliło to później w 1989 r. przywrócić ten dzień do rangi Narodowego Święta Niepodległości.

Trudne lata transformacji objawiły jeszcze raz wolę i zdolność Polaków do podjęcia solidarnego wysiłku. Dzisiaj Polska jest członkiem Unii Europejskiej i Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz liczącym się aktorem sceny międzynarodowej.

Dziś jako spadkobiercy XIX-wiecznych twórców niepodległości, późniejszych jej architektów i obrońców, chcemy kontynuować ich dzieło.

Dlatego też, w duchu jedności społecznej, Podkarpacie podejmuje inicjatywę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o przygotowaniu Narodowych Obchodów Setnej Roczniczy Odzyskania Niepodległości. Inicjatywa ta wyrasta z potrzeby nadania jubileuszowi najwyższej rangi, krzewienia ducha obywatelskiego we wspólnocie narodowej, pielęgnacji jej tożsamości historycznej oraz współodpowiedzialności za dziedzictwo i pamięć.

Człowiek w Narodzie żyje nie tylko dla siebie i nie tylko na dziś, ale także w wymiarze dziejów Narodu – pisał Prymas Tysiąclecia Stefan Wyszyński. Z myśli tej wyrasta zarówno prezydencki projekt uroczystości, jak i plan zorganizowania w województwie podkarpackim obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. To hołd oddany Rodakom, którzy mieli udział w tym wielkim dziele oraz ważna lekcja historii i patriotyzmu

dla najmłodszych pokoleń, które będą kształtować oblicze naszej Ojczyzny w przyszłości.

Podkarpacie i jego dziedzictwo to także zmagania o polską suwerenność, chwalebne tradycje wojskowe i obywatelskie. Stąd regionalne obchody rocznicowe, oprócz wpisania się w inicjatywę ogólnopolską, umocnią również więź naszych małych ojczyzn.

Odwołując się do dziejowego wymiaru istnienia Narodu, jego trwałości w czasie, potrzeby dbania o duchową kondycję wartości społecznych oraz do idei samorządności, zachęcamy do szerokiej współpracy przy organizacji 100. rocznicy odzyskania niepodległości w województwie podkarpackim w nadchodzącym 2018 roku.

Jednocześnie wierzymy, że wspólny wysiłek i potencjał społeczności lokalnych pozwoli przygotować uroczystości na miarę potrzeb, historycznego dorobku i ambicji Podkarpacia. Będzie to zarazem nasz ważny wkład na rzecz rozwoju świadomości obywatelskiej i tożsamości narodowej.

Marszałek
Województwa Podkarpackiego

Władysław Ortyl

Wojewoda Podkarpacki

Ewa Leniart